

21/12/2021

לכבוד מרכזי ההנהגות, צוות האגף לחינוך

הנדון: הנחיות לשהייה בשטח בעת מזה"א חורפי וטמפרטורות נמוכות - עדכון

מסמך ישים - טופס אישור תכניות לקראת טיול

כללי

מידי שנה אנו מתמודדים בדילמות בכל הקשור ללינה בשטח בעת שמזה"א עתיד להיות עם משקעים ובעת שישררו טמפרטורות נמוכות.

מטרת מסמך זה, לאגד את **הוראות השעה** שהופצו בעבר לנוהל קבוע. **אישורים חריגים** יינתנו על ידי מנהלי המרחבים/רכז המפעלים התנועתי תוך התייעצות עם מנהל הבטיחות התנועתי.¹

א. הגדרות:

לינת שטח - לינה בשטח הפתוח ולא במקום בנוי / מקורה (סככות)

לינה תחת כיפת השמים - לינה ללא שום חיפוי - ללא אוהלים מכל סוג שהו

ב. הנחות יסוד:

- 1) דירוג גילאים - קביעת סטנדרט לשכבה הצעירה (כיתות ד' - ו') וסטנדרט שונה לשתי השכבות הבוגרות יותר (הנעורים והבוגרת).
- 2) רמת הוודאות - מטרת מסמך זה לתת את הכלים להיערכות להמשך פעילות בעיקר כאשר רמת הוודאות אינה גבוהה.
- 3) כנדרש מארגון גדול ומסודר אנו נתבסס על גורמי חיזוי מוסמכים (מטאוטק, השירות המטאורולוגי, חיזוי חה"א במידה והמידע מחיזוי חה"א יהיה זמין) ולא על אתרים ואפליקציות.
- 4) בשל מיעוט מכשירי הקסטל שברשות מסגרות התנועה, נתבסס על חיזוי טמפרטורות מינימום של מטאוטק/השירות המטאורולוגי.

ג. היערכות למקרה של טפוף / גשם קל:²

1) לינה

- א) כל הכנות לטיול / פעילות אחרת בשטח יכללו תיאום מקום חלופי ללינה במבנה, אשר תכלול בדיקה פיזית שאכן המקום מתאים לכך.
- ב) על השבטים מוטלת האחריות להיות ערוכים למלא הנחייה להצטייד באוהלים, איגלו או קונסטרוקציה.
- ג) נושאים אלו צרכים להופיע בתהליך אישור התכניות של המסגרת בפני רמה ממונה.

¹ למעט סעיף ד' 1) א) שנתון לסמכות מרכז ההנהגה לאחר התייעצות עם רכז המפעלים/מנהל הבטיחות

² הנחת היסוד שמסמך זה אינו רלוונטי למזג אוויר גשום/סוער

ד. הנחיות קבועות על פי חודשים

(1) לינה

א) בחודשים **אוקטובר - אפריל** לינה בשטח תתקיים באוהלים או במקומות מקורים בלבד. (אישורים חריגים בהתאם למזג אוויר יינתנו ע"י מרכז ההנהגה לאחר התייעצות וגיבוי של רכז המפעלים התנועתי/מנהל הבטיחות). **בשאר החודשים** יעביר רכז המפעלים התנועתי בתחילת השבוע הודעה לגבי איסור או אישור לינה תחת כיפת השמים בהתאם לתחזית.

ב) בחודשים **דצמבר, ינואר ופברואר** הלינה בשטח של חניכי השכבה הצעירה תותר באישור מנהל מרחב אחרי שיוודא שתנאי מזה"א מאפשרים זאת.

הערות:

- כאשר מדובר בשילוב של שניים מתוך שלשת המרכיבים של עומס קור (טמפרטורות נמוכות, משקעים, רוחות ערות/עזות) תתקיים התייעצות בין מנהל המרחב, מנהל הבטיחות ומנהל האגף לחינוך.

(2) שמירת חום הגוף

- א) בעת הפעילות בחניון לאחר השקיעה יש להקפיד על לבוש חם הכולל גם כובעים מחממים.
- ב) טרם הלינה יש להקפיד על לבוש יבש, אשר עוזר בשמירת חום הגוף, לעומת לבוש מיזע שמוליך את חום הגוף וגורם לאובדנו.
- ג) אופן הלינה - יש לוודא שלכל אחד יש מקום לינה **בתוך אחד האוהלים. אין לאפשר לינה שלא בתוך אחד האוהלים** מכל סיבה בין אם מסיבות לוגיסטיות והן מסיבות חברתיות.
- ד) בידוד מהקרקע - ראוי שאת שקי השנה יפרסו על גבי שכבה מבודדת מהקרקע כמו מזרן שטח או מחצלת.

(3) מזון ושתייה

- א) שתייה ומשקאות - יש לדאוג לשתייה חמה זמינה בזמן שהחניון מאויש משלב השקיעה ועד שעות הבוקר המאוחרות. יש לדאוג שהשתייה תוגש בכלים שמתאימים לכך (כוסות מבודדות).
- ב) שתיית מים - למרות הטמפרטורות הנמוכות, דבר הגורם לאובדן תחושת צמא, יש להרבות בשתיית מים ולהימנע מחישובים כגון: צמצום הפעמים שצריך לגשת לשירותים.
- ג) אלכוהול - חשוב להדגיש שמעבר לאיסור על השתייה מטעמים נורמטיביים, התנהגותיים, צריכת אלכוהול מזיקה מאוד לשמירת חום הגוף.
- ד) מזון - רצוי לתכנן את התפריטים כך שיכללו ירקות שורש (שמשמשים כמזון מחמם).

(4) מקורות אנרגיה חיצוניים

- א) בעת טמפרטורות נמוכות קיימת סכנה של אובדן תחושה ולכן עלול להיווצר מצב בו אווזים בכלים רותחים ותחושת החום מגיעה באיחור כשכבר הפציעה (הכוויה) התרחשה. לכן יש להקפיד על שימוש באמצעים מבודדים - רצוי להצטייד בכפפות בישול.
- ב) הדבר נכון גם להתקרבות מופרזת של החניכים למדורות עד כדי חמום וחריכת סוליות הנעלים.
- ג) שימוש בשקיות חימום - במידה והיו חניכים אשר יעשו שימוש באמצעי זה, יש להקפיד שלא יהיה מגע ישיר בין הגוף לשקיות החימום בעת שהן פעילות. לפעמים הטמפרטורה שלהן גבוהה מאוד, דבר שעלול להסתיים בכוויה. לפיכך, יש להימנע ממגע פיזי עם השקית הפעילה אלא לגלגלה בתוך פיסת בד/חולצה וכדומה.

בברכה,